

2023-09-04 Nr. NV-2205

VYRIAUSYBĖS IŠVADA Nr.: TAP-23-1177 TAIS-23-5493(2)	DĖL BAUDŽIAMOJO KODEKSO 182 ¹ STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1951 IR SPORTO ĮSTATYMO NR. I-1151 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1918(2) (toliau – Nutarimo projektas)		
	Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Pateikimo Seimui terminas 2022-11-14	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Pasirenkama ☐ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☒ Nesvarstyta Data iš kalendoriaus	Pasirenkama ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Grąžinti tobulinti

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Nutarimo projekto tikslas – pateikti Vyriausybės išvadą dėl Seimo nario A. Kupčinsko pateiktų Baudžiamojo kodekso 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1951 ir Sporto įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1918(2)“ (toliau – Įstatymų projektai), kuriais siekiama tiksliau apibrėžti manipuliacijų sporto varžybų rezultatais sąvoką Sporto įstatyme ir atitinkamai pakeisti baudžiamosios atsakomybės už manipuliacijų aukšto meistriškumo sporto varžybomis reglamentavimą Baudžiamajame kodekse (toliau – BK).

Kaip nurodoma aiškinamajame rašte, Įstatymų projektų rengimą paskatino atvejai, kada kai kurie žaidėjai, jų artimieji ar draugai koordinuotai vykdo statymus lošimų bendrovėse, siekdami išlošti, o sportininkai yra linkę manipuliuoti rungtynių pasiekimais, tačiau ši problema nėra tinkamai reglamentuota.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma **nepritarti** Įstatymų projektams dėl šių priežasčių:

1. Galiojantis BK 182¹ straipsnis baudžiamosios atsakomybės atsiradimą sieja su nusikalstamos veikos padarymo faktu, o nusikalstamos veikos baigtumo momentas siejamas su kaltininko atliktais nusikalstamais veiksmais ir tam tikru šių veiksmų rezultatu – paveikta profesionalių sporto varžybų eiga arba rezultatu. Siūloma BK 182¹ straipsnyje įtvirtinti nusikalstamos veikos sudėtimi yra smarkiai išplečiama šios normos taikymo sritis, nes Įstatymo projektas baudžiamosios atsakomybės atsiradimą sieja ne su nusikalstamos veikos padarymo faktu (baigtumo momentu), o tik su kaltininko bandymu padaryti poveikį sporto varžybų eigai ar rezultatams, todėl siūlomos baudžiamosios atsakomybės ribos tampa neadekvačiomis atliekamų veiksmų pavojingumui.

2. Siūlymas nusikalstamos veikos pasikėsimo stadiją laikyti pavojingesne ir griežčiau baudžiama nusikalstama veika negu baigtos (įvykdytos) nusikalstamos veikos vertintinas kaip neproporcinga ir neadekvati veiksmų pavojingumui priemonė, sistemiskai nederanti su kitomis BK numatytomis sankcijomis, gresiančiomis už pavojingesnes nusikalstamas veikas.

3. Siūlomi papildymai dėl kaltės formų nurodymo vertintini kaip pertekliniai, nes siūloma, kad poveikis sporto varžyboms, už kurį numatyta baudžiamoji atsakomybė, gali būti daromas tik tyčia; toks pakeitimas apsunkintų manipuliacijų sporto varžybomis atskleidimą, tyrimą ir patį įrodymo procesą.

4. Siūlomo BK 182¹ straipsnio dispozicijoje yra vartojama daug neapibrėžto ir neaiškaus turinio formuluočių bei vertinamojo pobūdžio požymių (pvz., „įskaitant, bet neapsiribojant“, „bet koku būdu [bandė]“, „panaikinti <...> nenusipėjamumą“ „suteikti nepelnytą pranašumą“ ir pan.), kurie nėra suderinami su baudžiamojo įstatymo normų konstravimo taisyklėmis bei prieštarauja teisinio aiškumo ir apibrėžtumo principų turinio reikalavimams.

5. Vyriausybė numato Seimui pateikti Seimo rudens sesijoje svarstyti teisės aktų dėl Europos Tarybos konvencijos dėl manipuliacijų sporto varžybomis ratifikavimo projektus, o juos ratifikavus – sistemiškai peržiūrėti Sporto įstatymo, BK ir kitų su manipuliacijomis aukšto meistriškumo sporto varžybomis susijusių teisės aktų teisinį reguliavimą.

Atkreiptinas dėmesys, kad nors Nutarimo projekte siūloma nepritarti dviem įstatymų projektams – BK 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1951 ir Sporto įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1918(2), tačiau Nutarimo projekte nepritartimo argumentai iš esmės pateikiami tik dėl BK 182¹ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1951. Siūlytina papildyti Nutarimo projektą šiuo aspektu, pateikiant argumentus ir dėl Sporto įstatymo 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1918(2) ir įvertinti galimybę pritarti Įstatymų projektų tikslams – manipuliacijomis aukšto meistriškumo sporto varžybomis prevencijai, tačiau nepritarti siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Specialiųjų tyrimų tarnyba, Generaline prokuratūra, Vidaus reikalų ministerija, Policijos departamentu, Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba, Lošimų priežiūros tarnyba, patikslintas pagal Teisingumo ministerijos pastabas.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Dalia Masaitienė

Socialinės politikos grupė, patarėja